

Vilniaus pedagoginis universitetas
Baltų proistorės katedra

Eugenijus Jovaiša

1994 metų Dauglaukio (Tauragės raj.)
plokštinio kapinyno tyrinėjimų

ATASKAITA

Vilnius, 1995

Turinys

- I. pratarinė
- II. XXIV ploto aprašymas
- III. Kapai
- IV. Apibendrinimas
- V. Radinių sąrašas
- VI. Brėžinių, piešinių ir planų sąrašas

Pratarinė

Vilniaus pedagoginio universiteto Istorijos fakulteto Baltų proistorės katedros ekspedicija 1994 m. liepos–rugpjūčio mėnesiais tęsė 1983 m. pradėtus I–III amžių Dauglaukio plokštinio kapinyno tyrinėjimus.

Dauglaukio kapinynas (Tauragės rajonas) yra kairiajame Jūros upės krante, Dauglaukio gyvenvietės šiauriniame pakraštyje.

1983 metais, tuometinės Mokslinės metodinės kultūros paminklų apsaugos tarybos Archeologų grupė (vadovas – J. Balčiūnas) ėmė žvalgyti kapinyną. Š, R, P ir V kapinyno dalyse buvo ištirti 4 plotai (I, II, III, IV), kuriuose rasti 12 nedegintų mirusiųjų kapai (1).

1984 m. tuometinio Vilniaus pedagoginio instituto ekspedicija pradėjo stacionarius Dauglaukio kapinyno tyrinėjimus. Ištirti 6 plotai (V, VI, VII, VIII, IX, X), rasta 12 nedegintų mirusiųjų kapų (2).

1985 m. ištirti 5 plotai (XI, XII, XIII, XIV, XV), rasti 4 nedegintų mirusiųjų kapai.

1986 m. ištirti 2 plotai (XVI, XVII), rasta 11 nedegintų mirusiųjų kapų (3).

1988 m. ištirtas 1 plotas (XVIII), rasti 12 nedegintų mirusiųjų kapų (4).

1989 m. tirtas 1 plotas (XIX), rasti 8 nedegintų mirusiųjų kapai.

1990 m. ištirtas 1 plotas (XX), rasta 18 kapų, iš kurių 17 nedegintų ir 1 degintinis žmogaus kapas (5).

1991 m. ištirtas 1 plotas (XXI), rasti 11 nedegintų mirusiųjų kapų.

1992 m. ištirtas 1 plotas (XXII), rasti 9 nedegintų mirusiųjų kapai (6).

1993 m. ištirtas 1 plotas (XXIII), rasti 8 nedegintų mirusiųjų kapai (7-ųjų ištirtųjų kapų aprašymą žiūrėti A. Malonaičio ataskaitoje).

1994 m. ištirtas 1 plotas (XXIV), rasti 12 nedegintų mirusiųjų kapų.

Detali kapinyno tyrinėjimų istorija ir jų rezultatai išdėstyti 1983–1986, 1988–1993 metų ataskaitose, paskelbti mokslo bei mokslo populiarinimo darbuose.

Dauglaukio kapinyno tyrinėjimams Lietuvos istorijos institutas 1994 06 27 išdavė atvirą lapą Nr. 146, kuris 1994 07 01 buvo užregistruotas LR kultūros paveldo inspekcijos Archeologijos paminklų skyriuje, o 1994 07 07 – Tauragės rajono atitinkamose instancijose.

Tyrinėjamo ploto kapų planus braižė, fotografavo bei filmavo Lietuvos istorijos instituto asistentas A. Asadauskas. Radinius tvarkė katedros laborantė V. Dzedulionytė bei R. Kačkutė. Kapų piešinius darė E. Jovaiša.

Rašant šią ataskaitą, buvo pasinaudota kompiuterine automatizuota ataskaitų rašymo programa „Archeologo darbo kamputis“ (autorai A. Asadauskas, E. Jovaiša, M. Jovaiša), skirta plokštiniams kapinynams ir pilkapynams. Ši sistema tai pagrindinis įrankis, „suformavęs“ ataskaitos tekstą, „įkėlęs“ į jį stilizuotus kapų vaizdus, „Reikmenų“ ir „Papuošalų“ grupių piktogramas.

Stilizuotų kapų vaizdų pagrindinė užduotis – padėti besidominčiam greičiau susipažinti su kapo turiniu – rankų ir kojų padėtimis (jei jos nustatytos), įkapėmis, jų radimo vietomis bei paskirtimi. Šalia to, išryškinta linija pabrėžiamos išlikusios skeleto dalys, o jų aprašymas pateiktas tekste apie kapą.

„Reikmenų“ ir „Papuošalų“ grupių piktogramų užduotis – padėti greičiau susipažinti su įkapių paskirtimi, tam tikra dalimi išreiškiančia mirusiojo lytį, jo padėtį visuomenėje. Stilizuotuose kapų vaizduose nėra piktogramų aprašymo, o tik sužymėti jų numeriai. Tad pravartu būtų čia pateikti ir jų prasmes.

Reikmenų grupė Papuošalų grupė 17. Nenustatytos paskirties.

- | | |
|--------------------|--------------|
| 1. Žemdirbystės | 11. Galvos |
| 2. Medžioklės | 12. Kaklo |
| 3. Žvejybos | 13. Krūtinės |
| 4. Karybos | 14. Rankų |
| 5. Medicinos | 15. Juosmens |
| 6. Amatininkų | 16. Kojų |
| 7. Ūkio ir buities | |
| 8. Aprangos | |
| 9. Prekybos | |

10. Apeigų

Masteliniai kapų planai, o tiksliau, piešiniai, maksimaliai tiksliai atitinka tyrinėjimų metu nustatytus kapų duobių, karstų parametrus ir įkapių padėtį kapo duobės atžvilgiu. Tačiau piešiniuose, šalia anksčiau aprašytų dalykų, yra įvestas skeletas. Galima susilaukti priekaištų – kam rodyti tai, ko realiai nerasta. Manau, kad čia nėra nusižengta fiksavimo reikalavimams – čia siekta maksimalaus tikslumo. Antra vertus, „modeliuojant“ su anatomiškai taisyklingu vektoriniu skeleto piešiniu, kaip parodė patirtis, išvengta klaidų, nustatant kūno, o ypač rankų bei kojų padėtis. Be to, mūsų uždavinys yra ne tik tiksliai fiksuoti, bet ir įmanomai tiksliai rekonstruoti tiriamąjį kapą.

Ši ataskaita turi ir specifinį priedą, kuris sukurtas kompiuterine sistema „Dangus“ (autoriai E. Jovaiša, M. Jovaiša). Šios sistemos uždutis – pateikti statistinius duomenis apie laidojimo paminklą, ją palikusias kultūras, apie šių kultūrų žmonių kapų įrengimą, palaikus, laidojimo apeigų atspindžius ir įkapes. Gauti rezultatai ir panaudoti statistiniame-grafiniame priede.

Plotas XXIV

1994 m. R kapinyno dalyje tyrinėtas vienas, XXIV plotas, kuriuo pratęsti XXIII ploto tyrinėjimai. XXIV plotas išplanuotas ŠR-PV kryptimi (žr. kapinyno planą). ŠR ir PV ploto sienos žymėtos raidėmis A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, o ŠV ir PR siena – skaitmenimis nuo 1 iki 11 (žr. XXIV ploto planą). Rastųjų kapų numeracija tęsiama pradedant 106-uoju numeriu.

XXIV plotas, skirtingai nei ankstesniaisiais metais tyrinėtieji, nebuvo sužalotas ūkininkavimo – nerasta čia įvairios paskirties ūkinių duobių, šulinių ar kitokios veiklos pėdsakų. Visame tyrinėtame plote vyravo rausvos spalvos smėlis, o kapų duobių kontūrai pradėjo skirtis apie 70 cm gylyje. Visi 12 ištirtų kapų koncentravosi Š tirtojo ploto dalyje, ir tai žadina viltį, jog 1995 m. tyrimai, pratęsus juos ŠR kryptimi gali būti vaisingi.

130–160 cm gylyje nuo ŠR iki PV ploto sienų pasiektas žemės, ir šioje vietoje tyrinėjimai buvo baigti.

Kapai

Mergaitės kapas Nr. 106

XXIV tiriamajame plote, kv. B-8, 9,; C-7, 82 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus išryškėjo kapo duobės kontūras (žr. ploto planą).

Kapo duobė iš aplinkinės žemės skyrėsi žemių ir priemaišų sudėtimi: tamsiai rausvos spalvos smėlis su tamsesnės žemės priemaišomis. Duobė buvo pailgos formos, užapvalintais galais. Ji orientuota ŠV-PR kryptimi. Duobės ilgis – 188 cm, plotis – 84 cm (ŠV), 80 cm (PR).

Preparuojant kapo sampilą, medžio angliukų, keramikos šukių ar pelenų nerasta.

Preparuojant kapo aplinką, karsto liekanų nerasta.

Tyrinėjant kapo aplinką mirusiosios palaikų horizonte, akmenų konstrukcijų nerasta. 85 cm gylyje nuo žemės paviršiaus atsidendė nenustatyto amžiaus mergaitės palaikai. Mirusiosios griaučių išlikę apie 1%:

1. Kaukolės kaulai: kaukolės fragmentai;
2. Pečių kaulai: neišlikę;
3. Krūtinės kaulai: neišlikę;
4. Stuburo kaulai: neišlikę;
5. Dubens kaulai: neišlikę;
6. Rankų kaulai: abiejų rankų dilbio kaulų fragmentai bei dešinėsios rankos pirštakaulių fragmentai;
7. Kojų kaulai: neišlikę.

Mirusioji palaidota aukštieilninka, galva pasvirusi į dešiniąją kūno pusę. Dešinė ranka sulenкта 90° kampu, padėta ant juosmens, o plaštaka „apkabinusi“ kairįjį dilbį; kairė sulenкта 80° kampu ir padėta ant juosmens lygiagrečiai dešinėsios rankos dilbiui. Kojų padėties nustatyti nepavyko (žr. 1 pav.).

Mirusioji galva orientuota į PR 156° kryptimi.

Mirusiosios kape rasta kaklo, krūtinės, rankų papuošalų (žr. kapo planą). Iš viso kape rasti 9 daiktai. (žr. daiktų aprašymą skyriuje „Radinių sąrašas“).

Kaklo papuošalai

Kaklo srityje, 88 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 35 cm nuo PR kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė antkaklė kūginiais galais. Ji blogai išlikusi, sutrūkusi į kelias dalis, o užsegimas buvęs nugaros pusėje.

Kaklo srityje, 89 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 5 cm nuo apatiniojo žandikaulio, rastas karolių vėrinys, sudarytas iš dviejų gintarinių karolių ir vieno žalvarinio kibiro formos pakabučio.

Krūtinės papuošalai

Juosmens srityje, 90 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 3 cm nuo dešinėsios rankos alkūnkaulio kojūgalio link, rastas žalvarinis lazdelinis smeigtukas. Jis buvo padėtas statmenai kapo ašiai, o adata nukreipta kapo duobės link.

Rankų papuošalai

Dešiniojo dilbio srityje, 86 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 82 cm nuo PR kapo duobės pakraščio, rasta pirmoji žalvarinė juostinė apyrankė.

Dešiniojo dilbio srityje, 86 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 82 cm nuo PR kapo duobės pakraščio, rasta antroji žalvarinė juostinė apyrankė.

Dešiniojo dilbio srityje, 86 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 82 cm nuo PR kapo duobės pakraščio, rasta trečioji žalvarinė juostinė apyrankė.

Dešinosios plaštakos srityje, 86 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 85 cm nuo PR kapo duobės pakraščio, rastas pirmasis žalvarinis įvijinis žiedas.

Dešinosios plaštakos srityje, 86 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 85 cm nuo PR kapo duobės pakraščio, rastas antrasis žalvarinis įvijinis žiedas.

Kairiojo dilbio srityje, 86 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 75 cm nuo PR kapo duobės pakraščio, rasta ketvirtoji žalvarinė juostinė apyrankė.

Tyrinėjant kapo duobės pagrindą po mirusiosios palaikais, nei dirbinių, nei organinės medžiagos liekanų nerasta.

92 cm gylyje pasiektas kapo duobės dugnas.

Kapas datuojamas 220–260 m. po Kr.

Moters kapas Nr. 107

XXIV tiriamajame plote, kv. G-9, 10, 80 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus išryškėjo kapo duobės kontūras (žr. ploto planą).

Kapo duobė iš aplinkinės žemės skyrėsi žemių ir priemaišų sudėtimi: vyravo tamsiai rausvos spalvos smėlis su tamsios žemės priemaišomis. Duobė buvo pailgos formos, užpalintais galais. Ji orientuota ŠV-PR kryptimi. Duobės ilgis – 164 cm, plotis – 64 cm (ŠV), 68 cm (PR).

Preparuojant kapo sampilą, 80–90 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, ŠV ir PR jo dalyje aptikta medžio angliukų. Preparuojant kapo aplinką, karsto liekanų nerasta.

Tyrinėjant kapo aplinką mirusiosios palaikų horizonte, akmenų konstrukcijų nerasta.

75 cm gylyje nuo žemės paviršiaus atsidengė nenustatyto amžiaus moters palaikai.

Mirusiosios griaučių išlikę apie 1%:

1. Kaukolės kaulai: apatinis žandikaulis;
2. Pečių kaulai: neišlikę;
3. Krūtinės kaulai: neišlikę;
4. Stuburo kaulai: neišlikę;
5. Dubens kaulai: neišlikę;
6. Rankų kaulai: abiejų rankų dilbio kaulų fragmentai;
7. Kojų kaulai: neišlikę;

Mirusioji palaidota aukštiekninka, galva tiesi. Dešinė ranka sulenкта apie 100° kampu ir plaštaka siekė kairiąją skreito pusę, kairė ranka sulenкта apie 60° kampu ir padėta ant krūtinės. Kojų padėties nustatyti nepavyko (žr. 2 pav.).

Mirusioji galva orientuota į PR 170° kryptimi. Mirusiosios kape rasta kaklo, krūtinės, rankų papuošalų (žr. kapo planą). Iš viso kape rasti 9 daiktai. (žr. daiktų aprašymą skyriuje „Radinių sąrašas“).

Kaklo papuošalai

Kaklo srityje, 75 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 31 cm nuo PR kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė antkaklė kūginiais galais. Jos kūginiai užsegimai buvo nususukę į nugaros pusę.

Krūtinės papuošalai

Kairiosios rankos dilbio srityje, 80 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 58 cm nuo PR kapo duobės pakraščio, rastas antrasis geležinis lazdelinis smeigtukas.

Rankų papuošalai

Dešinosios rankos dilbio sandūros su plaštakos kaulais srityje, 80 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 62 cm nuo PR kapo duobės pakraščio, rasta pirmoji iš trijų rankų puošusių žalvarinių juostinių apyrankių. Visos jos buvo viena greta kitos.

Dešinosios rankos dilbio sandūros su plaštakos kaulais srityje, 80 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 63 cm nuo PR kapo duobės pakraščio ir 35 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rasta antroji žalvarinė juostinė apyrankė.

Dešinosios rankos dilbio sandūros su plaštakos kaulais srityje, 80 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 62 cm nuo PR kapo duobės pakraščio ir 32 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rasta trečioji žalvarinė juostinė apyrankė.

Kairiosios rankos dilbio sandūros su plaštakos kaulais srityje, 80 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 51 cm nuo PR kapo duobės pakraščio ir 34 cm nuo ŠR duobės pakraščio, rasta ketvirtoji žalvarinė juostinė apyrankė.

Kairiosios rankos dilbio srityje, 80 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 55 cm nuo PR kapo duobės pakraščio ir 28 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rasta penktoji žalvarinė juostinė apyrankė. Tarp ketvirtosios ir penktosios apyrankių yra 5 cm

tarpas. Tai atsitiko dėl to, kad, įsupus mirusiąją į maršką, ji kairiosios rankos dilbio srityje buvo susmeigta dviem geležiniais lazdeliniais smeigtukais, kurie ir atskyrė apyrankes.

Kairiosios rankos dilbio srityje, 80 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 58 cm nuo PR kapo duobės pakraščio ir 27 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rasta šeštoji žalvarinė juostinė apyrankė. Ji nutolusi nuo penktosios 3 cm.

Tyrinėjant kapo duobės pagrindą po mirusiosios palaikais, nei dirbinių, nei organinės medžiagos liekanų nerasta.

90 cm gylyje pasiektas kapo duobės dugnas.

Kapas datuojamas 220–260 m. po Kr.

Vaiko kapas Nr. 108

XXIV tiriama jame plote, kv. E-8, 9; F-8, 100 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus išryškėjo kapo duobės kontūras (žr. ploto planą).

Kapo duobė iš aplinkinės žemės skyrėsi žemių ir priemaišų sudėtimi: vyravo tamsiai rausvos spalvos smėlis su juodos žemės priemaišomis. Duobė buvo pailgos formos, užapvalintais galais. Ji orientuota ŠV-PR kryptimi. Duobės ilgis – 125 cm, plotis – 60 cm (ŠV), 50 cm (PR).

Preparuojant kapo sampilą, 100–115 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, visame kapo duobės sampile aptikta medžio angliukų.

Preparuojant kapo aplinką, karsto liekanų nerasta.

Tyrinėjant kapo aplinką mirusiojo palaikų horizonte, akmenų konstrukcijų nerasta.

105 cm gylyje nuo žemės paviršiaus atsidendė nenustatyto amžiaus vaiko palaikai.

Mirusiojo griaučių išlikę apie 0,5%:

1. Kaukolės kaulai: mažyčiai kaukolės skliauto fragmentai ir dantų likučiai;
2. Pečių kaulai: neišlikę;
3. Krūtinės kaulai: neišlikę;
4. Stuburo kaulai: neišlikę;
5. Dubens kaulai: neišlikę;
6. Rankų kaulai: neišlikę;
7. Kojų kaulai: neišlikę.

Mirusysis palaidotas aukštieji ninkas, galva tiesi. Dešinė ranka sulenкта 45° kampu ir padėta ant krūtinės, kairės rankos padėtis nenustatyta. Kojų padėties nustatyti nepavyko (žr. 3 pav.).

Mirusysis galva orientuotas į ŠV 320° kryptimi.

Mirusiojo kape rasta kaklo, krūtinės, rankų papuošalų (žr. kapo planą). Be to, kape rastas vienas nežinomos paskirties radinys. Iš viso kape rasti 4 daiktai (žr. daiktų aprašymą skyriuje „Radinių sąrašas“).

Kaklo papuošalai

Kaklo srityje, 106 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 48 cm nuo ŠV kapo duobės pakraščio ir 30 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastas vėrinys, sudarytas iš dviejų žalvarinių įvijų ir „zigzago“ pavidalu išlankstytos žalvarinės vielės.

Krūtinės papuošalai

Kairiojo raktikaulio srityje, 108 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 48 cm nuo ŠV kapo duobės pakraščio ir 26 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastas geležinis lazdelinis smeigtukas. Jis buvo padėtas įstrižai kapo ašiai, o adata nukreipta į ŠV.

Rankų papuošalai

Dešniosios rankos dilbio srityje, 105 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 56 cm nuo ŠV kapo duobės pakraščio ir 32 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė juostinė apyrankė.

Nežinomos paskirties radiniai

Dešniosios rankos plaštakos srityje, 107 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 53 cm nuo ŠV kapo duobės pakraščio ir 28 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastas vienas gintarinis karolis.

Tyrinėjant kapo duobės pagrindą po mirusiojo palaikais, nei dirbinių, nei organinės medžiagos nerasta.

115 cm gylyje pasiektas kapo duobės dugnas.

Kapas datuojamas 220–260 m. po Kr.

Moters kapas Nr. 109

XXIV tiriama jame plote, kv. D-7,8, 95 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus išryškėjo kapo duobės kontūras (žr. ploto planą).

Kapo duobė iš aplinkinės žemės skyrėsi žemių ir priemaišų sudėtimi: tamsiai rausvos spalvos smėlis su juodos žemės priemaišomis. Duobė buvo pailgos formos, užapvalintais galais. Ji orientuota Š-P kryptimi. Duobės ilgis – P 185 cm, plotis – 95 cm (Š), 95 cm (P).

Preparuojant kapo sampilą, 95–120 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, visame kapo duobės plote aptikta medžio angliukų ir smulkių keramikos gabalėlių.

Mirusiosios palaikų horizonte, 114 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, R kapo duobės pusėje atsidendė 1 laužavietės (?) liekanos, išsiskiriančios neintensyviu pelenų sluoksniu ir medžio angliukų likučiais.

Laužavietė (?) buvo pailgos formos, 30×10 cm skersmens. Pelenų ir medžio angliukų sluoksnio stori – 6 cm.

Preparuojant kapo aplinką, karsto liekanų nerasta.

Tyrinėjant kapo aplinką mirusiosios palaikų horizonte, akmenų konstrukcijų nerasta.

114 cm gylyje nuo žemės paviršiaus atsidendė nenustatyto amžiaus moters palaikai.

Mirusiosios griaučių išlikę apie 1%:

1. Kaulolės kaulai: smilkinkaulio gabalėliai, apatinio žandikaulio fragmentai ir dantų likučiai;
2. Pečių kaulai: neišlikę;
3. Krūtinės kaulai: neišlikę;
4. Stuburo kaulai: neišlikę;
5. Dubens kaulai: neišlikę;
6. Rankų kaulai: abiejų rankų dilbio kaulų fragmentai;
7. Kojų kaulai: neišlikę.

Mirusioji palaidota aukštiekninka, galva nusvirusi į dešiniąją kapo pusę. Dešinėsios rankos žastikaulis buvo pastumtas ant kūno, o plaštaka tari „apkabinusi“ kairiąją ranką ties jos žastikaulio viduriu, kairioji ranka sulenkta apie 60° kampu, o plaštaka po dešinėsios rankos žastikauliu. Kojų padėties nustatyti nepavyko (žr. 4 pav.).

Mirusioji galva orientuota į ŠR 6° kryptimi.

Mirusiosios kape rasta ant kaklo, krūtinės, rankų papuošalų (žr. kapo planą). Be to, kape rastas vienas nežinomos paskirties radinys. Iš viso kape rasti 8 daiktai (žr. daiktų aprašymą skyriuje „Radinių sąrašas“).

Kaklo papuošalai

Viršugalvio srityje, 118 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 32 cm nuo Š kapo duobės pakraščio ir 54 cm nuo R kapo duobės pakraščio, rastas vėrinys, sudarytas iš dviejų žalvarinių įvijų ir dviejų gintarinių karolių.

Kaklo srityje, 117 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 36 cm nuo Š kapo duobės pakraščio ir 44 cm nuo R kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė antkaklė su plokštele ir kabliuku. Jos užsegimas buvo nusiųkęs į nugaros pusę.

Krūtinės papuošalai

Dešinėje galvos pusėje, apatinio žandikaulio srityje, 116 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 43 cm nuo Š kapo duobės pakraščio ir 56 cm nuo R kapo duobės pakraščio, rastas geležinis lazdelinis smeigtukas. Jis buvo padėtas įstrižai kapo ašiai, o jo adata nukreipta į ŠV.

Rankų papuošalai

Dešinėsios rankos dilbio kaulų sandūros su plaštaka srityje, 114 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 66 cm nuo Š kapo duobės pakraščio ir 32 cm nuo R kapo duobės pakraščio, rasta pirmoji šią ranką puošusi žalvarinė juostinė apyrankė.

Dešinėsios rankos dilbio kaulų sandūros su plaštaka srityje, 114 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 65 cm nuo Š kapo duobės pakraščio ir 31 cm nuo R kapo duobės pakraščio, rasta antroji žalvarinė juostinė apyrankė. Abi dešinėsios rankos apyrankės buvo greta viena kitos.

Kairiosios rankos dilbio kaulų sandūros su plaštaka srityje, 116 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 70 cm nuo Š kapo duobės pakraščio ir 48 cm nuo R kapo duobės pakraščio, rasta pirmoji šią ranką puošusi žalvarinė juostinė apyrankė.

Kairiosios rankos dilbio kaulų sandūros su plaštaka srityje, 116 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 68 cm nuo Š kapo duobės pakraščio ir 52 cm nuo R kapo duobės pakraščio, rasta antroji kairiosios rankos žalvarinė juostinė apyrankė. Šios, kaip ir dešinėsios rankos apyrankės, buvo viena greta kitos.

Nežinomos paskirties radiniai

Kairiosios rankos žastikaulio galvutės srityje, 117 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 55 cm nuo Š kapo duobės pakraščio ir 25 cm nuo R kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė įvija.

Tyrinėjant kapo duobės pagrindą po mirusiosios palaikais, nei dirbinių, nei organinės medžiagos liekanų nerasta.

120 cm gylyje pasiektas kapo duobės dugnas.

Kapas datuojamas 220–260 m. po Kr.

Moters kapas Nr. 110

XXIV tiriama jame plote, kv. D-5, 6; E-4, 5, 6, 100 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus išryškėjo kapo duobės kontūras (žr. ploto planą).

Kapo duobė iš aplinkinės žemės skyrėsi žemių ir priemaišų sudėtimi: tamsiai rausvos spalvos smėlis su juodos žemės intarpais. Duobė buvo pailgos formos, užapvalintais galais. Ji orientuota PR-ŠV kryptimi. Duobės ilgis – 232 cm, plotis – 100 cm (PR), 110 cm (ŠV).

Preparuojant kapo sampilą, 100–125 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, visame kapo duobės plote aptikta medžio angliukų ir smulkių keramikos gabaliukų.

Preparuojant kapo aplinką, karsto liekanų nerasta.

110 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, ŠV kapo duobės dalyje rastas vienas netaisyklingo keturkampio akmuo (žr. kapo planą).

Akmuo rastas „ant“ centrinės kapo ašies, 5 cm nuo ŠV kapo duobės pakraščio, 110 cm gylyje. Akmuo buvo netaisyklingo keturkampio formos, jo matmenys: ilgis – 20 cm, plotis – 20cm, aukštis – 15 cm.

111 cm gylyje nuo žemės paviršiaus atsidengė nenustatyto amžiaus moters palaikai. Mirusiosios griaučių išlikę apie 2%:

1. Kaukolės kaulai: didesnė dalis kaukolės skliauto ir apatinis žandikaulis;
2. Pečių kaulai: raktikaulių fragmentai;
3. Krūtinės kaulai: šonkaulių fragmentai;
4. Stuburo kaulai: neišlikę;
5. Dubens kaulai: neišlikę;
6. Rankų kaulai: abiejų rankų dilbio kaulų fragmentai;
7. Kojų kaulai: abiejų kojų šlaunikaulių fragmentai.

Mirusioji palaidota aukštieinė. Visas jos kūnas nuo liemens „pastumtas“ į dešiniąją kapo pusę, galva nusvirusi taip pat į dešiniąją kapo pusę. Dešinė ranka sulenкта 90° kampu, padėta ant juosmens, o plaštakos kaulai beveik siekė kairiosios rankos alkūnkaulio sritį, kairė sulenкта apie 30° kampu, padėta ant krūtinės, o plaštaka siekė apatinį žandikaulį. Kojos ištiestos, dešinioji „pristumta“ arčiau kairiosios kojos (žr. 5 pav.).

Mirusioji galva orientuota į PR 170° kryptimi.

Mirusiosios kape rasta ūkio ir buities reikmenų, galvos, kaklo, krūtinės, rankų papuošalų bei nežinomos paskirties radinių (žr. kapo planą). Iš viso kape rasta 19 daiktų (žr. daiktų aprašymą skyriuje „Radinių sąrašas“).

Ūkio reikmenys

Kojūgalio srityje, 111 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 10 cm nuo ŠV kapo duobės pakraščio ir 58 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rasta geležinė yla. Ji buvo padėta įstrižai kapo ašiai, orientuota ŠR-PV, adata nukreipta į PV.

Galvos papuošalai

Galvos srityje, 111 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 32 cm nuo PR kapo duobės pakraščio ir 65 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastas galvos dangos (plaukus prilaikančios juostos) nugaros pusės papuošalas. Jis sudarytas iš 13 žalvarinių įvijėlių, perskirtų 5 gintariniais karoliais. Papuošalas užbaigtas stambia įvija ir stambiu gintariniu karoliu. Visas galvos papuošalas buvo sudarytas iš medžiaginės juostos, kurios pakraščiai papuošti 22 kabančiomis žalvarinėmis įvijomis.

Kaklo papuošalai

Kaklo srityje, 112 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 62 cm nuo PR kapo duobės pakraščio ir 55 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastas vėrinys, sudarytas iš žalvarinių įvijų. Nugaros pusėje vėrinys buvo vienos eilės, o priekinėje pusėje – „suskyla“ į trijų eilių įvijų vėrinį.

Kaklo srityje, 112 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 48 cm nuo PR kapo duobės pakraščio ir 52 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė kūginiais galais atkaklė su pakabučiais. Jos užsegimas buvo po pat apatiniu žandikauliu.

Kaklo srityje, 112 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 45 cm nuo PR kapo duobės pakraščio ir 53 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė atkaklė kūginiais galais. Jos užsegimas buvo nusuktas į kairiąją kapo pusę.

Krūtinės papuošalai

Kairėje krūtinės pusėje, kairiojo žastikaulio srityje, 115 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 70 cm nuo PR kapo duobės pakraščio ir 38 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio atsidengė krūtinės papuošalo pirmasis apskritas ažūrinis smeigtukas, o 82 cm nuo PR kapo duobės pakraščio ir 41 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio atsidengė antrasis šio papuošalo apskritas ažūrinis smeigtukas. Krūtinės papuošalas sudarytas iš dviejų ažūrinių apskritų smeigtukų, prie kurių prikabinta po vieną ažūrinį pakabutį. Pastarieji buvo sujungti penkių eilių žalvarinių grandinėlių vėrinium.

Rankų papuošalai

Dešniosios rankos dilbio kaulų sandūros su plaštaka srityje, 115 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 92 cm nuo PR kapo duobės pakraščio ir 50 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rasta pirmoji iš penkių šių rankų puošusių žalvarinių juostinių apyrankių. Visos jos buvo viena greta kitos.

Kairiosios rankos dilbio kaulų sandūros su plaštaka srityje, 115 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 72 cm nuo PR kapo duobės pakraščio ir 48 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rasta pirmoji iš penkių šių rankų puošusių žalvarinių juostinių apyrankių. Visos jos buvo viena greta kitos.

Kairiosios rankos plaštakos ir apatinio žandikaulio srityje, 117 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 68 cm nuo PR kapo duobės pakraščio ir 53 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastas žalvarinis kryžinis žiedas. Jo galvutė sudaryta iš penkių

žalvarinių apskritimų, puoštų koncentriniais vainikais. Jie išdėstyti taip, kad centre yra vienas apskritimas, o likusieji keturi – išdėstyti kas 90° ir sudaro kryžiaus įvaizdį.

Nežinomos paskirties radiniai

Kairiojo blauzdikaulio vidinėje srityje, 111 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 52 cm nuo ŠV kapo duobės pakraščio ir 41 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastas nenustatytos paskirties žalvarinis dirbinėlis.

Kaklo srityje, 113 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 59 cm nuo PR kapo duobės pakraščio ir 53 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastas emalės karolis, puoštas geltonos spalvos bangelėmis.

Tyrinėjant kapo duobės pagrindą po mirusiosios palaikais, nei dirbinių, nei organinės medžiagos liekanų nerasta.

125 cm gylyje pasiektas kapo duobės dugnas.

Kapas datuojamas 220–260 m. po Kr.

Kario kapas Nr. 111

XXIV tiriama jame plote, kv. E-9–11; F-8–11; G-8–10, 105 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus išryškėjo kapo duobės kontūras (žr. ploto planą).

Kapo duobė iš aplinkinės žemės skyrėsi žemių ir priemaišų sudėtimi: rausvos spalvos smėlis su juodos žemės tarpais. Duobė buvo pailgos formos, užapvalintais galais. Ji orientuota Š-P kryptimi. Duobės ilgis – 290 cm, plotis – 140 cm (Š), 140 cm (P).

Preparuojant kapo sampilą, 105 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, Š jo dalyje aptikta medžio angliukų.

Mirusiojo palaikų horizonte, 110 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, Š dalyje atsidendė 1 laužavietės liekanos, išsiskiriančios neintensyviu pelenų sluoksniu ir medžio angliukų likučiais (žr. kapo planą). Laužavietė buvo netaisyklingos formos, 20×30 cm skersmens, jos pjūvio forma ovali. Pelenų ir medžio angliukų sluoksnio storis – 5 cm.

Kapo sampile, 120 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, visose keturiose kapo duobės dalyse pastebėti skobtinio karsto fragmentai. Karstas buvo pailgos formos, užapvalintais galais. Ypatingai ryškiai matėsi apatinė karsto dalis. Nėra abejonių, kad, ruošiant karstą, jo vidinė dalis buvo išdeginta. Ilgis – 215 cm, plotis – 58 cm (Š), 58 cm (P). Karsto sienelės storis – 3 cm.

Tyrinėjant kapo aplinką mirusiojo palaikų horizonte, akmenų konstrukcijų nerasta.

120 cm gylyje nuo žemės paviršiaus atsidendė nenustatyto amžiaus vyro palaikai. Mirusiojo griaučių išlikę apie 0,5%

1. Kaukolės kaulai: neišlikę;
2. Pečių kaulai: neišlikę;
3. Krūtinės kaulai: neišlikę;
4. Stuburo kaulai: stuburo slankstelių fragmentai;
5. Dubens kaulai: neišlikę;
6. Rankų kaulai: neišlikę;
7. Kojų kaulai: neišlikę.

Mirusysis palaidotas aukštieklis, galvos padėtis nenustatyta. Nei dešinės, nei kairės rankos padėtis nenustatyta. Kojų padėties nustatyti taip pat nepavyko (žr. 6 pav.).

Mirusysis galva orientuotas į ŠV 356° kryptimi.

Mirusiojo kape rasta karybos, ūkio reikmenų bei kaklo, krūtinės, rankų papuošalų (žr. kapo planą). Iš viso kape rasta 12 daiktų (žr. daiktų aprašymą skyriuje „Radinių sąrašas“).

Karybos reikmenys

Dešiniojo galvūgalio srityje, šalia V karsto sienos, 120 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 46 cm nuo Š ir 39 cm V kapo duobės pakraščio, rastas pirmasis geležinis įmovinis ietigalis. Jis buvo padėtas lygiagrečiai kapo ašiai, plunksna orientuotas Š-P kryptimi.

Dešiniojo galvūgalio srityje, šalia V karsto sienos, 122 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 48 cm nuo Š ir 36 cm nuo V kapo duobės pakraščio, rastas antrasis geležinis įmovinis ietigalis. Jis buvo padėtas lygiagrečiai kapo ašiai, plunksna orientuotas Š-P kryptimi.

Dešiniojo galvūgalio srityje, šalia V karsto sienos, 125 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 70 cm nuo Š ir 36 cm nuo V kapo duobės pakraščio, rastas tretysis geležinis įmovinis ietigalis. Jis buvo padėtas lygiagrečiai kapo ašiai, plunksna orientuotas P-Š kryptimi.

Dešiniojo galvūgalio srityje, šalia V karsto sienos, 125 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 72 cm nuo Š ir 42 cm nuo V kapo duobės pakraščio, rastas geležinis įmovinis kovos peilis. Jis buvo padėtas lygiagrečiai kapo ašiai, smaigaliu orientuotas Š-P kryptimi.

Dešinosios (vakarinės) karsto sienos srityje, 122 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 178 cm nuo Š ir 36 cm nuo V kapo duobės pakraščio, rastas geležinis įmovinis kovos kirvis. Jis buvo įsmeigtas į kapo dugną, o kotas nukreiptas kojūgalio link, orientuotas Š-P kryptimi.

Kairiosios kojos šlaunikaulio sandūros su blauzdikauliu srityje, 122 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 166 cm nuo Š ir 58 cm nuo R kapo duobės pakraščio, ant karsto dangčio, rastas geležinis suploto pusrutulio formos skydo antskydīs su medinio skydo liekana, kurios pakraščiai buvo padengti geležinėmis rombo formos plokštelėmis.

Ūkio reikmenys

Kairiojo žastikaulio srityje, 126 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 106 cm nuo Š ir 42 cm nuo R kapo duobės pakraščio, rastas geležinis įmominis peilis. Jis buvo padėtas lygiagrečiai kapo ašiai, smaigaliu orientuotas Š-P kryptimi.

Kaklo papuošalai

Kaklo srityje, 125 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 64 cm nuo Š ir 52 cm nuo R kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė dėželinė antkaklė.

Kaklo srityje, 125 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 64 cm nuo Š ir 51 cm nuo R kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė antkaklė su kabliuku ir plokštele.

Krūtinės papuošalai

Dešiniojo raktikaulio srityje, 123 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 81 cm nuo Š ir 61 cm nuo R kapo duobės pakraščio, rastas geležinis lazdelinis smeigtukas, orientuotas lygiagrečiai kapo ašiai ir adata nukreiptas į Š.

Kairiojoje krūtinės srityje, 126 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 100 cm nuo Š ir 64 cm nuo R kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė žieduotoji segė, orientuota įstrižai kapo ašiai, galvutė nukreipta į ŠV.

Rankų papuošalai

Juosmens srityje, šalia centrinės kapo ašies, 126 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 130 cm nuo Š ir 71 cm nuo R kapo duobės pakraščio, rastas žalvarinis įvijinis žiedas.

Tyrinėjant kapo duobės pagrindą po mirusiojo palaikais, nei dirbinių, nei organinės medžiagos liekanų nerasta.

130 cm gylyje pasiektas kapo duobės dugnas.

Kapas datuojamas 220–260 m. po Kr.

Mergaitės kapas Nr. 112

XXIV tiriama jame plote, kv. H-9, 10; J-9, 90 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus išryškėjo kapo duobės kontūras (žr. ploto planą).

Kapo duobė iš aplinkinės žemės skyrėsi žemių ir priemaišų sudėtimi: tamsiai rausvos spalvos smėliu su juodos žemės priemaišomis. Duobė buvo pailgos formos, užapvalintais galais. Ji orientuota ŠV-PR kryptimi. Duobės ilgis – 180 cm, plotis – 80 cm (ŠV), 80 cm (PR).

Preparuojant kapo sampilą, 90 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, PR ir ŠV jo dalyse aptikta medžio angliukų ir smulkių keramikos šukelių. Preparuojant kapo aplinką, karsto liekanų nerasta. Tyrinėjant kapo aplinką mirusios palaikų horizonte, akmenų konstrukcijų nerasta.

103 cm gylyje nuo žemės paviršiaus atsidendė nenustatyto amžiaus mergaitės palaikai.

Mirusiosios griaučių išlikę apie 0,5%:

1. Kaukolės kaulai: kaukolės skliauto ir apatinio žandikaulio dalis;
2. Pečių kaulai: neišlikę;
3. Krūtinės kaulai: neišlikę;
4. Stuburo kaulai: neišlikę;
5. Dubens kaulai: neišlikę;
6. Rankų kaulai: abiejų rankų dilbio kaulų fragmentai;
7. Kojų kaulai: neišlikę.

Mirusioji palaidota aukštelninka, galva pasvirusi į dešinę kapo pusę. Dešinė ranka sulenкта 45° kampu ir padėta ant krūtinės, kairė sulenкта apie 30° kampu ir padėta ant krūtinės. Kojų padėties nustatyti nepavyko (žr. 7 pav.)

Mirusioji orientuota į PR 140° kryptimi.

Mirusiosios kape rasta kaklo, rankų papuošalų (žr. kapo planą). Iš viso kape rasti 4 daiktai (žr. daiktų aprašymą skyriuje „Radinių sąrašas“).

Kaklo papuošalai

Kaklo srityje, 108 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 34 cm nuo PR ir 34 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastas vėrinys, sudarytas iš žalvarinių įvijų ir vieno emalės karolio.

Rankų papuošalai

Dešinėsios rankos dilbio kaulų sandūros su plaštaka srityje, 104 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 60 cm nuo PR ir 45 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastos dvi viena šalia kitos žalvarinės juostinės apyrankės.

Kairiosios rankos dilbio kaulų sandūros su žastikauliu srityje, 105 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 68 cm nuo PR ir 28 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rasta trečioji, kairiąją ranką puošusi, žalvarinė juostinė apyrankė. Tyrinėjant kapo duobės pagrindą po mirusiosios palaikais, nei dirbinių, nei organinės medžiagos liekanų nerasta. 115 cm gylyje pasiektas kapo duobės dugnas. Kapas datuojamas 220–260 m. po Kr.

Moters kapas Nr. 113

XXIV tiriamajame plote, kv. H-8,9; I-7, 8, 9; J-7, 110 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus išryškėjo kapo duobės kontūras (žr. plot planą).

Kapo duobė iš aplinkinės žemės skyrėsi žemių ir priemaišų sudėtimi: tamsiai rausvos spalvos smėliu su juodos žemės priemaišomis. Duobė buvo pailgos formos, užapvalintais galais. Ji orientuota P-Š kryptimi. Duobės ilgis – 240 cm, plotis – 85 cm (P), 75 cm (Š).

Preparuojant kapo sampilą, medžio angliukų, keramikos šukių, pelenų, karsto liekanų ar akmenų konstrukcijų nerasta.

111 cm gylyje nuo žemės paviršiaus atsidendė nenustatyto amžiaus moters palaikai.

Mirusiosios griaučių išlikę apie 0,5%:

1. Kaukolės kaulai: apatinis žandikaulis;
2. Pečių kaulai: neišlikę;
3. Krūtinės kaulai: neišlikę;
4. Stuburo kaulai: neišlikę;
5. Dubens kaulai: neišlikę;
6. Rankų kaulai: abiejų rankų dilbio kaulų ir pirštakaulių fragmentai;
7. Kojų kaulai: neišlikę. Mirusioji palaidota aukštelninka, galva nusvirusi į kairiąją kapo pusę. Dešinė ranka sulenkta 135° kampu ir padėta ant skreito, kairė sulenkta 135° kampu ir padėta ant skreito. Kojų padėties nustatyti nepavyko (žr. 8 pav.).

Mirusioji galva orientuota į PR 170° kryptimi.

Mirusiosios kape rasta ūkio, apeigų reikmenų bei kaklo, krūtinės, rankų papuošalų (žr. kapo planą). Be to, kape rastas vienas nežinomos paskirties radinys. Iš viso kape rasta 14 daiktų (žr. daiktų parašymą skyriuje „Radinių sąrašas“).

Ūkio reikmenys

Dešinėje galvos pusėje, 111 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 39 cm nuo P ir 45 cm nuo V kapo duobės pakraščio, rasta geležinė adata. Ji buvo padėta įstrižai kapo ašiai, orientuota PV-ŠR, adata nukreipta PV kryptimi.

Dešiniojo petikaulio srityje, 119 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 48 cm nuo P ir 68 cm nuo V kapo duobės pakraščio, rast geležinė yla. Ji buvo padėta įstrižai kapo ašiai, orientuota ŠR-PV kryptimi, adata nukreipta PR kryptimi.

Apeigų reikmenys

Dešiniojo peties srityje, 114 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 57 cm nuo P ir 71 cm nuo V kapo duobės pakraščio, rastas miniatiūrinis keramikinis puodelis. Jis pakrypęs į mirusiosios pusę. Buvo padėtas statmenai kapo ašiai, orientuota R-V kryptimi, dugnelis nukreiptas į R, o ašelė į V.

Kaklo papuošalai

Kaklo srityje, 125 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 51 cm nuo P ir 45 cm nuo V kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė antkaklė kūginiais galais.

Krūtinės papuošalai

Dešinėje krūtinės pusėje, 127 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 82 cm nuo P ir 62 cm nuo V kapo duobės pakraščio, rastas pirmasis geležinis lazdelinis smeigtukas. Jis buvo padėtas įstrižai kapo ašiai, smaigaliu nukreiptas į PV.

Kairiojo alkūnkaulio srityje, 127 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 88 cm nuo P ir 29 cm nuo V kapo duobės pakraščio, rastas antrasis geležinis lazdelinis smeigtukas. Jis buvo padėtas įstrižai kapo ašiai, adata nukreipta į PV.

Rankų papuošalai

Dešinosios rankos dilbio kaulų vidurio srityje, 125 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 100 cm nuo P ir 58 cm nuo V kapo duobės pakraščio, viena greta kitos rastos trys žalvarinės juostinės apyrankės.

Kairiosios rankos dilbio kaulų sandūros su plaštaka srityje, 125 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 107 cm nuo P ir 30 cm nuo V kapo duobės pakraščio, rasta ketvirtoji, kairiąją ranką puošusi, žalvarinė juostinė apyrankė.

Skreito srityje, 127 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 117 cm nuo P ir 48 cm nuo V kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė apyrankė pumpuriniaus galais.

Kairėje krūtinės pusėje, 128 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 90 cm nuo PR ir 90–98 cm nuo V kapo duobės pakraščio, rasti du žalvariniai įvijiniai žiedai.

Nežinomos paskirties radiniai

Pakauškaulio srityje, 111 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 41 cm nuo V kapo duobės pakraščio, rastas gintarinis karolis. Tyrinėjant kapo duobės pagrindą po mirusiosios palaikais, nei dirbinių, nei organinės medžiagos liekanų nerasta. 130 cm gylyje pasiektas kapo duobės dugnas. Kapas datuojamas 150–220 m. po Kr.

Mergaitės kapas Nr. 114

XXIV tiriamajame plote, kv. F-7; G-6, 7; H-6, 7, 100 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus išryškėjo kapo duobės kontūras (žr. ploto planą).

Kapo duobė iš palinkinės žemės skyrėsi žemių ir priemaišų sudėtimi: tamsiai rausvos spalvos smėliu su juodos žemės priemaišomis. Duobė buvo pailgos formos, užapvalintais galais. Ji orientuota PR-ŠV kryptimi. Duobės ilgis – 190 cm, plotis – 60 cm (PR), 70 cm (ŠV).

Preparuojant kapo sampilą, 100 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, PR jo dalyje aptikta medžio angliukų ir smulkių keramikos gabaliukų.

Preparuojant kapo aplinką, karsto liekanų ar akmenų konstrukcijų nerasta.

120 cm gylyje nuo žemės paviršiaus atsidenė nenustatyto amžiaus mergaitės palaikai. Mirusiosios griaučių išlikę apie 0,5%:

1. Kaukolės kaulai: kaukolės skliauto nedidelis fragmentas ir apatinis žandikaulis;
2. Pečių kaulai: neišlikę;
3. Krūtinės kaulai: neišlikę;
4. Stuburo kaulai: neišlikę;
5. Dubens kaulai: neišlikę;
6. Rankų kaulai: abiejų rankų dilbio kaulų ir pirštikaulių fragmentai;
7. Kojų kaulai: neišlikę.

Mirusioji palaidota aukštiešninka, galva nusvirusi į dešiniąją kapo pusę. Dešinė ranka sulenкта 135° kampu ir padėta ant skreito, kairė sulenкта 135° kampu ir padėta ant skreito. Kojų padėties nustatyti nepavyko (žr. 9 pav.).

Mirusioji galva orientuota į PR 120° kryptimi.

Mirusiosios kape rasta galvos, kaklo, krūtinės, rankų papuošalų (žr. kapo planą). Be to, kape rastas vienas nežinomos paskirties radinys. Iš viso kape rasta 12 daiktų (žr. daiktų aprašymą skyriuje „Radinių sąrašas“).

Galvos papuošalai

Viršugalvio dešinėje pusėje ir dešinėje galvos pusėje, 120–121 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 15–25 cm nuo PR ir 18–30 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastos dvi žalvarinės įvijos bei du gintariniai karoliai, atrodo, priklausę galvos papuošalui. 30 cm nuo PR ir 49 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio rasta stambi žalvarinė įvija. Ji, galimas dalykas, buvo naudota plaukų kasai puošti.

Kaklo papuošalai

Kaklo srityje, 122 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 28 cm nuo PR ir 26 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastos dvi žalvarinės antkaklės. Viena jų buvo kūginiais galais, antroji – dėželiniais.

Krūtinės papuošalai

Dešinėsios kojos šlaunikaulio galvutės srityje, 120 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 86 cm nuo PR ir 43 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastas geležinis nenustatyto tipo smeigtukas, prie kurio buvo pritvirtinti du žalvariniai lazdelės pavidalo pakabučiai.

Rankų papuošalai

Dešinėsios rankos dilbio kaulų vidurio srityje, 120 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 77 cm nuo PR ir 40 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, viena šalia kitos rastos trys žalvarinės juostinės apyrankės.

Kairiosios rankos dilbio kaulų vidurio srityje, 120 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 75 cm nuo PR ir 31 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, viena greta kitos rastos dar trys, kairiąją mirusiosios ranką puošusios, žalvarinės juostinės apyrankės.

Dešinėsios rankos plaštakos kaulų srityje, 120 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 86 cm nuo PR ir 26 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastas žalvarinis įvijinis žiedas.

Nežinomos paskirties radiniai

Apatiniojo žandikaulio srityje, 120 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 42 cm nuo PR ir 32 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastas gintarinis karolis.

Tyrinėjant kapo duobės pagrindą po mirusiosios palaikais, nei dirbinių, nei organinės medžiagos liekanų nerasta.

125 cm gylyje pasiektas kapo duobės dugnas.

Kapas datuojamas 220–260 m. po Kr.

Vaiko kapas Nr. 115

XXIV tiriamajame plote, kv. F-6, 7; G-6, 7, 100 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus išryškėjo kapo duobės kontūras (žr. ploto planą).

Kapo duobė iš aplinkinės žemės skyrėsi žemių ir priemaišų sudėtimi: tamsiai rausvos spalvos smėlis su juodos žemės priemaišomis. Duobė buvo stačiakampio formos, užapvalintais galais. Ji orientuota ŠV-PR kryptimi. Duobės ilgis – 140 cm, plotis – 80 cm (ŠV), 80 cm (PR).

Preparuojant kapo sampilą, medžio angliukų, keramikos šukių, pelenų, karsto liekanų ar akmenų konstrukcijų nerasta.

Griaučių nerasta, mirusiojo palaidojimo pozos, rankų ir kojų padėties nustatyti nepavyko.

Mirusysis, sprendžiant iš įkapės padėties, galva orientuotas į PR 120° kryptimi.

Mirusiojo kape rasta kaklo papuošalų (žr. kapo planą). Iš viso kape rastas 1 daiktas (žr. daiktų aprašymą skyriuje „Radinių sąrašas“).

Kaklo papuošalai

Apatiniojo žandikaulio dešinėje pusėje, 110 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 36 cm nuo ŠV ir 45 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastas žalvarinis kibiro pavidalo pakabutis.

Tyrinėjant kapo duobės pagrindą po mirusiojo palaikais, nei dirbinių, nei organinės medžiagos liekanų nerasta.

115 cm gylyje pasiektas kapo duobės dugnas.

Kapas datuojamas 220–260 m. po Kr.

Vaiko kapas Nr. 116

XXIV tiriamajame plote, kv. G-5, H-5, 100 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus išryškėjo kapo duobės kontūras (žr. ploto planą).

Kapo duobė iš aplinkinės žemės skyrėsi žemių ir priemaišų sudėtimi: tamsiai rausvos spalvos smėliu su juodos žemės priemaišomis. Duobė buvo pailgos formos, užapvalintais galais. Ji orientuota ŠV-PR kryptimi. Duobės ilgis – 135 cm, plotis – 55 cm (ŠV), 55 cm (PR).

Preparuojant kapo sampilą, 100 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, ŠV ir Š jo dalyje aptikta medžio angliukų sumišusių su pelenais.

Kapo sampile, 100 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, PV kapo duobės dalyje pastebėti nenustatyto tipo karsto fragmentai.

Karstas nenustatyto formos ir galais. Išlikusio fragmento ilgis – 24 cm, karsto plotis – nenustatytas. Karsto sienelės storis – apie 3 cm.

Tyrinėjant kapo aplinką mirusiojo palaikų horizonte, akmenų konstrukcijų nerasta.

104 cm gylyje nuo žemės paviršiaus atsidendė nenustatyto amžiaus vaiko palaikai.

Mirusiojo griaučių išlikę apie 0,5%:

1. Kaukolės kaulai: dantų likučiai;
2. Pečių kaulai: neišlikę;
3. Krūtinės kaulai: neišlikę;
4. Stuburo kaulai: neišlikę;
5. Dubens kaulai: neišlikę;
6. Rankų kaulai: dešinėsios rankos dilbio kaulų fragmentas;
7. Kojų kaulai: neišlikę.

Mirusysis palaidotas aukštiejininkas. Dešinė ranka sulenkta 45° kampu ir padėta ant krūtinės, kairės rankos padėtis nenustatyta. Kojų padėties nustatyti nepavyko (žr. 10 pav.).

Mirusysis galva orientuotas į ŠV 290° kryptimi.

Mirusiojo kape rasta kaklo, krūtinės, rankų papuošalų (žr. kapo planą). Be to, kape rastas vienas nežinomos paskirties radinys. Iš viso kape rasti 4 daiktai (žr. daiktų aprašymą skyriuje „Radinių sąrašas“).

Kaklo papuošalai

Kaklo srityje, 104 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 39 cm nuo ŠV ir 25 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastas vėrinys, sudarytas iš 4 gintarinių ir 1 stiklinio karolių bei 1 žalvarinės įvijos.

Krūtinės papuošalai

Dešinėsios rankos dilbio kaulų sandūros su plaštaka srityje, 105 cm gylyje nuo žemės paviršiaus. 55 cm nuo ŠV ir 29 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rastas geležinis lazdelinis smeigtukas. Jis buvo padėtas įstrižai kapo ašiai, smaigalys nukreiptas PV.

Rankų papuošalai

Dešinėsios rankos dilbio kaulų sandūros su plaštaka srityje, 103 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 50 cm nuo ŠV ir 30 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė juostinė apyrankė.

Nežinomos paskirties radiniai

Dešinėje galvos pusėje, 102 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 30 cm nuo ŠV ir 41 cm nuo ŠR kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė grandelė.

Tyrinėjant kapo duobės pagrindą po mirusiojo palaikais, nei dirbinių, nei organinės medžiagos liekanų nerasta.

110 cm gylyje pasiektas kapo duobės dugnas.

Kapas datuojamas 220–260 m. po Kr.

Vaiko kapas Nr. 117

XXIV tirtajame plote, kv. I-6, 105 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus išryškėjo kapo duobės kontūras (žr. ploto planą).

Kapo duobė iš aplinkinės žemės skyrėsi žemių ir priemaišų sudėtimi: tamsiai rausvos spalvos smėliu su juodžemio priemaišomis. Duobė buvo stačiakampės formos, užapvalintais galais. Ji orientuota PV-ŠR kryptimi. Duobės ilgis – 80 cm, plotis – 30 cm (PV), 30 cm (ŠR). Preparuojant kapo sampilą, medžio angliukų, keramikos šukių, pelenų, karsto liekanų ir akmenų konstrukcijų nerasta.

112 cm gylyje nuo žemės paviršiaus atsidendė nenustatyto amžiaus vaiko palaikai.

Mirusiojo griaučių išlikę apie 0,1%:

1. Kaukolės kaulai: dantų fragmentai;
2. Pečių kaulai: neišlikę
3. Krūtinės kaulai: neišlikę;
4. Stuburo kaulai: neišlikę;
5. Dubens kaulai: neišlikę;
6. Rankų kaulai: neišlikę;
7. Kojų kaulai: neišlikę.

Mirusysis palaidotas aukštiešninkas. Dešinė ranka sulenкта 45° kampu ir padėta ant krūtinės, kairė sulenкта 45° kampu ir padėta ant krūtinės. Kojų padėties nustatyti nepavyko (žr. 11 pav.). Mirusysis galva orientuotas į PV 250° kryptimi.

Mirusiojo kape rasta kaklo, rankų papuošalų (žr. kapo planą). Iš viso kape rasti 3 daiktai (žr. daiktų aprašymą skyriuje „Radinių sąrašas“).

Kaklo papuošalai

Kaklo srityje, 112 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 22 cm nuo PV ir 18 cm nuo PR kapo duobės pakraščio, rastas vėrinys, sudarytas iš žalvarinių įvijų ir geležinio kibiro formos pakabučio.

Rankų papuošalai

Dešinėsios rankos dilbio kaulų vidurio srityje, 112 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 32 cm nuo PV ir 25 cm PR kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė įvijinė apyrankė.

Kairiosios rankos dilbio kaulų vidurio srityje, 112 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, 32 cm nuo PV ir 18 cm nuo R kapo duobės pakraščio, rasta žalvarinė juostinė apyrankė.

Tyrinėjant kapo duobės pagrindą po mirusiojo palaikais, nei dirbinių, nei organinės medžiagos liekanų nerasta.

115 cm gylyje pasiektas kapo duobės dugnas.

Kapas datuojamas 220–260 m. po Kr.

Apibendrinimas

1. 1994 metais ištirtas vienas 110 kvadratinų metrų plotas (XXIV-asis) R kapinyno dalyje.
2. Rasta 12-ka nedegintų mirusiųjų kapų (106–117 kapai).
3. Lyties požįriui kapai skirtini: 1 vyro kapas (111); 7 moterų kapai (106, 107, 109, 110, 112, 113, 114); 4 vaikų kapai (108, 115, 116, 117).
4. Chronologiniu požįriui kapai skirtini: 150–220 m. po Kr. – 1 kapas (113); 220–260 m. po Kr. – 11 kapų.
5. Erdvinio orientavimo požįriui 111 vyro kapas orientuotas į ŠV 356° kryptimi; moterų kapai orientuoti į PV (kapas 106 – 156°, 107 – 170°, 110 – 170°, 112 – 140°, 113 – 170°, 114 – 120°) ir į ŠR (kapas 109 – 6°); vaikų kapai į ŠV (kapas 108 – 320°, 115 – 300°, 116 – 290°) ir į PV (kapas 117 – 250°).
6. Kapuose rastos 99 įkapės: 111 vyro kape – 12 įkapių; moterų kapuose – 75 įkapės (kape 106 – 9, 107 – 9, 109 – 8, 110 – 19, 112 – 4, 113 – 14, 114 – 12); vaikų kapuose – 12 įkapių (kapas 108 – 4, 115 – 1, 116 – 4, 117 – 3).

Nuorodos

1. Balčiūnas J. 1983 metų žvalgomųjų tyrinėjimų ataskaita. Lietuvos istorijos instituto Archeologijos skyriaus archyvas. – Inv. Nr. 1144. Balčiūnas J. Dauglaukio plokštinio kapinyno žvalgomieji tyrinėjimai 1983 m. // ATL 1982 ir 1983 metais. – V., 1984. – P. 70–72.
2. Jovaiša E. Dauglaukio plokštinis kapinynas // ATL 1984 ir 1985 metais. – V., 1986. – P. 49–52.
3. Jovaiša E. Dauglaukio kapinynas // ATL 1986 ir 1987 metais. – V., 1988. – P. 75–77.
4. Jovaiša E. Dauglaukio kapinynas // ATL 1988 ir 1989 metais. – V., 1990. – P. 80–82.
5. Jovaiša E. Dauglaukio plokštinis kapinynas // ATL 1990 ir 1991 metais. – V., 1992. – P. 95–99.
6. Jovaiša E. Dauglaukio kapinynas // ATL 1992 ir 1993 metais. – V., 1994. – P. 149–151.

Iliustracijos:

1. Piktogramų reikšmės
2. Vektorinis skeleto piešinys.
3. Dauglaukio plokštinis kapinynas (Tauragės r.), 1994 m. XXIV ploto planas, sudarė A. Asadauskas, braižė E. Jovaiša.
4. Mergaitės kapo Nr. 106 įkapių vietos, rankų poza ir likę kaulai.
5. 106 mergaitės kapas. Dauglaukis, Tauragės rajonas, 1994 m. Piešė E. Jovaiša.
6. Moters kapo Nr. 107 įkapių vietos, rankų padėtis ir išlikę kaulai.
7. 107 moters kapas. Dauglaukis, Tauragės rajonas, 1994 m. Piešė E. Jovaiša.
8. Vaiko kapo Nr. 108 įkapių padėtys, dešinėsios rankos poza ir išlikę kaulai.
9. 108 vaiko kapas. Dauglaukis, Tauragės rajonas, 1994 m. Piešė E. Jovaiša.
10. Moters kapo Nr. 109 įkapių padėtys, rankų poza ir likę kaulai.
11. 109 moters kapas. Dauglaukis, Tauragės rajonas, 1994 m. Piešė E. Jovaiša.
12. Moters kapo Nr. 110 įkapių, rankų ir kojų padėtys bei išlikę kaulai.
13. 110 moters kapas. Dauglaukis, Tauragės rajonas, 1994 metai. Piešė E. Jovaiša.
14. Kario kapo Nr. 111 įkapių padėtys.
15. 111 vyro kapas. Dauglaukis, Tauragės rajonas, 1994 metai. Piešė E. Jovaiša.
16. Mergaitės kapo Nr. 112 rankų, įkapių padėtys bei išlikę kaulai.
17. 112 mergaitės kapas. Dauglaukis, Tauragės rajonas, 1994 metai. Piešė E. Jovaiša.
18. Moters kapo Nr. 113 rankų ir įkapių padėtys ir išlikę kaulai.
19. 113 moters kapas. Dauglaukis, Tauragės rajonas, 1994 metai. Piešė E. Jovaiša.
20. Mergaitės kapo Nr. 114 rankų, įkapių padėtys ir išlikę kaulai.
21. 114 mergaitės kapas. Dauglaukis, Tauragės rajonas, 1994 metai. Piešė E. Jovaiša.
22. 115 vaiko kapas. Dauglaukis, Tauragės rajonas, 1994 metai. Piešė E. Jovaiša.
23. Vaiko kapo Nr. 116 rankų, įkapių padėtys ir išlikę kaulai.
24. 116 vaiko kapas. Dauglaukis, Tauragės rajonas, 1994 metai. Piešė E. Jovaiša.
25. Vaiko kapo Nr. 117 rankų, įkapių padėtys ir išlikę kaulai.
26. 117 vaiko kapas. Dauglaukis, Tauragės rajonas, 1994 metai. Piešė E. Jovaiša.